

Senėjimo valdymas veikiančiose ir statomose branduolinėse elektrinėse bei tiriamuosiuose reaktoriuose, kurių šiluminė galia daugiau kaip 1 MW
1 – oji teminė peržiūra (2017–2019)

Europoje didžioji dalis branduolinių elektrinių ir tiriamųjų reaktorių buvo pradėti eksploatuoti prieš 30-40 metų, todėl 1-osios teminės peržiūros metu buvo nagrinėjami senėjimo valdymo klausimai. Peržiūros metu

ekspertai vertino senėjimo įtaką reaktorių slėginiams indams, elektros kabeliams, paslėptiems vamzdžiams bei betoninėms konstrukcijoms.

**Pagrindiniai
skaičiai**

16 dalyvavo ES šalių narių tai pat

3 kitos šalys

153 branduoliniai reaktoriai

16 tiriamųjų reaktorių

daugiau kaip 50 ekspertų

2,300 atsakyta klausimų peržiūrų metu

140 dalyvių peržiūrų susitikimų metu

2 susitikimai su visuomene

Senėjimo valdymo programos turi visos šalys, kurios eksploatuoja branduolines elektrines. Tuo tarpu senėjimo valdymas tiriamuosiuose reaktoriuose nėra taip sistemingai ir išsamiai reglamentuotas ir įgyvendinamas, kaip yra daroma branduolinėse elektrinėse. Vykusi 1-oji teminė peržiūra identifikavo 4 pagrindinius iššūkius, susijusius su senėjimo valdymo programų parengimu, paslėptais vamzdžiais, reaktorių slėginiais indais ir betoninėmis konstrukcijomis. Europos lygmenyje numatyti veiksmai padės spręsti šiuos ir kitus su senėjimo valdymu susijusius specifinius klausimus. Šiuo metu vyksta darbai, kurie padės spręsti identifikuotas problemas.

**Identifikuoti 4
pagrindiniai
iššūkius**

**Šalių nacionaliniai
veiksmų planai su
numatytomis
priemonėmis po
įsivertinimo ir
peržiūros**

Nacionalinių veiksmų planų priemonių pavyzdžiai:

- tiriamųjų reaktorių licencijų turėtojams aiškesnė atsakomybė už senėjimo valdymą;
- patikrinimų procedūrų pritaikymas pagal šiuolaikinius tarptautinius standartus;
- papildomos stebėjimo, testavimo ir patikrinimų procedūros paslėptiems vamzdžiams;
- elektros kabelių tinkamo veikimo užtikrinimas ekstremaliomis sąlygomis, kurios gali kilti avarijų metu;
- senėjimo valdymui reikalingų indikatorių nustatymas;
- senėjimo valdymo pritaikymas naujoms konstrukcijoms.

Planų įgyvendinimo stebėsenos procesas

Teminės peržiūros procesas leido šalims narėms peržiūrėti senėjimo valdymo programas ir pasidalinti gerąja praktika.

Nacionalinių planų priemonių įgyvendinimo stebėsenos procesas:

- išskirti tobulintinas sritis;
- parengti priemones ir veiksmus ES lygmeniu;
- patobulinti kitos teminės peržiūros procesą.

Teminėje peržiūroje dalyvavusios šalys 2019 m. pristatė įgyvendintas priemones Nacionalinių planų įgyvendinimo ataskaitose, o taip pat suplanuotas įgyvendinti 2021–2023 m. Visos ataskaitos yra prieinamos ENSREG svetainėje www.ensreg.eu

**“Skatiname šalis nares
dalintis gerąja praktika ir
mokyti vienoms iš kitų”,**

**Petteri Tiippana,
1-osios teminės peržiūros
vadovas**